

SUPERILLA, UN NOU MODEL URBÀ PER TRANSFORMAR ELS CARRERS

“Aquest serà l'estiu més fresc de la resta de la nostra vida”, amb aquesta predicció terriblement realista començàvem l'any passat l'estiu. Què va suposar? Catalunya va superar el seu rècord històric de calor: 45 graus a ple migdia*. A Barcelona vam arribar a suportar 31 nits tòrrides (més de 25 graus) i més de 100 nits tropicals (més de 20 graus).

*Figueres (45,3 graus) Girona (41 graus) l'Observatori de l'Ebre (42 graus)

La crisi climàtica que vivim porta associat un escenari d'altres temperatures amb fenòmens extrems cada cop més habituals com onades de calor o nits tropicals com ja estem veient. Tot això afecta a la nostra temperatura confort i tenen un impacte negatiu en la salut de la població.

La calor afecta a tothom perquè descansem pitjor i dormim menys, però els i les professionals de la salut alerten que té uns efectes especialment greus per a les persones més vulnerables, les persones malaltes i les persones grans.

L'escassetat d'aigua és una altra de les greus problemàtiques que estem vivint. Catalunya no ha fet la feina que calia fer per evitar les restriccions que estem patint i ara hem de fer inversions milionàries per evitar una catàstrofe, reduir el consum d'aigua a les llars. Tenim un bé escàs i cada gota compta.

I finalment, la qualitat de l'aire. És ben sabut per tothom que avui bona part del territori català està exposat a uns nivells de contaminació que afecten greument a la nostra salut. Son nombrosos els estudis que alerten dels perills d'aquesta exposició (problemes cognitius pels més petits i malalties greus i molt greus pels adults). Cal endreçar la mobilitat de la capital i del territori, cal apostar per descentralitzar llocs de feina als territoris i sobretot invertir tot el que no s'ha invertit en transport públic en els darrers 20 anys, per tenir un transport públic competitiu i eficaç. No ens podem permetre morts per contaminació. No els podem permetre malalties per contaminació. Necessitem un aire net i per tant, menys vehicles/cotxes circulant.

Tot això porta a que els catalans i les catalanes situïn l'emergència climàtica com la principal de les seves preocupacions segons la darrera enquesta del CEO. Som conscients del territori que habitem, el mediterrani, és un dels vulnerables del planeta respecte aquesta crisi climàtica.

No fer res no és una opció. Com tampoc ho és el retardisme que alguns practiquen per postergar inversions absolutament prioritàries. Perquè si alguna cosa cal fer és PLANIFICAR. La planificació és estratègica pels temps incerts que venen. I la Catalunya que ve pels comuns és la de les certeses. És la que fa possible uns pobles i ciutats on poder passejar i no resignar-nos a passar hores tancats a casa sense poder sortir a causa de les temperatures. És la que planifica per tenir arbrat en cada carrer i uns infraestructures subterrànies que garanteixin aprofitar cada gota d'aigua.

Barcelona és exemple d'això, i no només internacionalment (Capital Mundial de l'Arquitectura 2026 i reconeixement de l'ONU al model Superilla) sinó que ho és per haver guanyat el premi a millor projecte d'Urbanisme de Catalunya Manuel de Solà Morales. Aquest premi el dona l'IEC (Institut d'Estudis Catalans) a proposta de la SCOT (la Societat Catalana d'Ordenació del Territori).

Aquest premi reconeix una manera innovadora d'intervenir en l'espai públic per adaptar-lo a la crisi climàtica i fer-lo habitable en el present i en el futur. Superilla és un model que entén els carrers com l'extensió natural de les nostres cases. Igual que passa a molts barris de Barcelona passa a moltes ciutats i pobles de Catalunya, la gent fa vida als carrers. Els infants hi juguen, la gent gran es relaciona i tothom hi passeja.

Per això estendre el model significa apostar per un nou model de carrer, vàlid per la capital de Catalunya, per Lleida, per Vilanova, per Terrassa i qualsevol lloc del món (com ja està passant a barris de Berlín, Viena, Buenos Aires, Londres i tant altres...)

Com s'aplica aquest model?

1. Posant la vida en el centre
2. Endreçant la mobilitat per donar prioritat i protagonisme al vianant davant del cotxe, on aquest no pot rodar a una velocitat superior a 10km/h. I a la resta de carrers prioritzar el transport públic i la bicicleta. El cotxe no pot ocupar el 60/70% dels nostres carrers.
3. Nou verd urbà. Més arbrat i més parterres amb plantes arbustives.
4. Nous materials. Cal desasfaltar i apostar per materials que no retenen la calor com són les pedres naturals.
5. Ombra. Els arbres proporcionen ombra
6. Aigua. Cada gota compta. Cal recuperar cada gota que cau als nostres carrers i que retorni al cicle natural. Per això, cal implantar sota cada

parterre els SUDS (sistemes de drenatge urbà sostenible) Cal apostar pels dipòsits pluvials i cal apostar per col·lectors que recuperin l'aigua del freàtic. Tota aquesta aigua ens ajuda a regar i netejar els carrers sense posar en risc l'aigua potable que necessitem per abastir les nostres necessitats humanes.

7. Dissenyar un espai públic amable, que convidi al joc i a estar-hi. Que faciliti per exemple menjar a l'espai públic sense haver de seure en una terrassa per consumir.
8. Protegir i incentivar els comerços de proximitat. Els comerços que ens abasteixen d'allò necessari per la vida. Sovint les pacificacions que s'han fet han suposat que els carrers on s'han fet hagin desaparegut els comerços de tota la vida i només hi trobem bars i restaurants. Cal evitar-ho limitant el preus del lloguers i protegint la seva activitats davant d'altres activitats depredadores.
9. Protegir l'habitatge existent i impulsar nous habitatges a nous assequibles. Tancar pisos turístics. I prohibint que el lloguer de temporada no tingui limitats els preus de lloguer.

Tot això és pot fer amb una regulació urbanística per part de la generalitat, que acompanyi amb suport tècnic i finançament el desplegament d'aquests criteris i que cada Ajuntament pugui aplicar-ho als seus municipis.

Superilla és un model premiat que funciona, que aprofita millor l'aigua, que redueix entre 6/7 graus la calor respecte els altres carrers, que convida a viure la ciutat còmodament. Tots els catalans i totes les catalanes es mereixen un model de carrer del segle XXI. Els i les comuns volem que Catalunya no es sacrifiqui més, volem que a Catalunya es visqui millor i sabem com fer-ho. La crisi climàtica és un repte però sabem que estem preparades per abordar-lo on ningú surti perdent i totes sortim guanyant.